

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 6.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.92>

УДК 336.71:502.131.1

О. М. Пахненко,

к. е. н, доцент, доцент кафедри фінансових технологій і підприємництва,

Сумський державний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4703-4078>

І. О. Гутянка,

студент, Сумський державний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-6600-4809>

ПОТОЧНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНСЬКИХ БАНКАХ

O. Pakhnenko,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Financial Technologies and Entrepreneurship, Sumy State University*

I. Hutianka

Student, Sumy State University

CURRENT STATE OF GREEN FINANCE DEVELOPMENT IN UKRAINIAN BANKS

У статті проаналізовано сучасний стан розвитку зеленого фінансування в банківському секторі України. Розкрито ключові інструменти зелених фінансів, такі як зелені облігації, кредити, депозити,

інвестиційні фонди, а також досліджено роль банків у їх реалізації. Визначено стратегічні кроки Національного банку України щодо інтеграції ESG-принципів у регуляторну практику. Окреслено практичний досвід впровадження зеленого банкінгу окремими українськими банками, зокрема АБ «Укргазбанк», АТ «Ощадбанк», АТ КБ «ПриватБанк» та іншими. Виявлено основні бар'єри розвитку зеленої фінансової екосистеми, серед яких – недостатня обізнаність, економічна нестабільність, недосконале регулювання та високі початкові витрати на технологічні інновації. Обґрунтовано перспективи розширення зеленої трансформації банківської системи в умовах післявоєнного відновлення, європейської інтеграції та кліматичних викликів.

The article explores the current state and development trends of green finance within the Ukrainian banking sector. It outlines the core instruments of green finance, such as green bonds, loans, deposits, insurance products, investment funds, and securitized assets, and examines the pivotal role banks play in their implementation. Banks serve not only as financial intermediaries but also as initiators of innovative products that align with environmental sustainability goals. Special attention is given to the actions taken by the National Bank of Ukraine in institutionalizing green finance through the integration of ESG principles into the national regulatory framework. The article discusses the main initiatives launched by the NBU during the period of 2020–2025, such as adopting a Sustainable Finance Development Policy, joining international alliances, and collaborating with global institutions such as the IFC, EBRD, and UNDP. The article provides case studies of Ukrainian banks that demonstrate leadership in green finance, particularly Ukrgasbank, which has built a robust portfolio of eco-projects in renewable energy and energy efficiency. Other banks, such as Oschadbank, PrivatBank, ProCredit Bank, and Bank Lviv, have introduced credit lines for households and businesses to invest in clean technologies and energy independence. Despite this progress, the article identifies several barriers to the full-scale implementation of green banking. Among these are the low level of

awareness among clients and bank employees, economic instability which discourages long-term investments, insufficient regulatory incentives, and the high initial cost of adopting green technologies and ESG-aligned operations. These challenges call for a comprehensive, multi-level response involving policy improvements, institutional capacity building, and public education. The article concludes that green banking in Ukraine, while still developing, has strong potential to transition from a niche segment to a central element of the national financial system. With appropriate policy support, enhanced ESG governance, and increased collaboration with international institutions, green finance could become a driving force for Ukraine's post-war recovery, economic modernization, and environmental resilience in line with EU integration goals and global climate commitments.

Ключові слова: *зелене фінансування, зелений банкінг, сталий розвиток, ESG-принципи, екологічні інвестиції, зелені облігації, Національний банк України, банківський сектор.*

Keywords: *green financing, green banking, sustainable development, ESG principles, environmental investments, green bonds, National Bank of Ukraine, banking sector.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасні умови характеризуються посиленням екологічних викликів та зростанням катастрофічності наслідків кліматичних змін. У зв'язку з цим, надзвичайно важливим стає створення та популяризація фінансових інструментів, які поєднують економічне зростання із захистом довкілля. Зелені фінанси поступово стають ключовим інструментом економічної трансформації. Вони дають змогу акумулювати ресурси та спрямувати їх на фінансування проєктів, що знижують викиди парникових газів, підвищують енергоефективність, сприяють розвитку відновлюваної енергетики та адаптації до кліматичних змін. Крім того, в Україні вони дозволяють

реалізовувати проєкти з повоєнного відновлення та відбудови інфраструктури на засадах сталого розвитку.

Особлива роль у розвитку зелених фінансів належить банківському сектору, який виконує функцію фінансового посередника, здатного трансформувати зелені ініціативи в реальні інвестиційні рішення. Українські банки все активніше включають екологічні та соціальні критерії у свої кредитні політики, запускають зелені кредитні продукти, а також впроваджують ESG-принципи в аналізі та звітності. Це відкриває нові можливості як для фінансового сектору, так і для українського суспільства загалом, забезпечуючи не лише економічне зростання, а й підвищення екологічної та соціальної стійкості країни. Втім, незважаючи на позитивну динаміку, розвиток зеленого фінансування в Україні залишається фрагментарним і недостатньо масштабним. Тому актуальним є вивчення поточного стану впровадження зелених фінансів в українських банках та визначення перспектив подальшого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зелене фінансування і зелений банкінг є актуальними темами сучасних наукових досліджень. В останні роки з'являється все більше досліджень вітчизняних і зарубіжних науковців з даного напрямку. Серед найбільш концептуальних праць, в яких розкриваються зміст, значимість та засади розвитку зелених фінансів, слід зазначити наукові публікації таких зарубіжних авторів як Вольц У. Екклз Р. (Eccles R.) [10], Шенмейкер Д. (Schoenmaker D.) [13], (Volz U.) [14] та інші. Серед вітчизняних науковців дослідженням зелених фінансів займаються зокрема Сапожніков В. [6], Стащук О. [7], Чайковський Я., Луців Б., Дзюблюк О. [8], Шкварук Д., Дончак Л. [9] та інші. Разом із тим, зважаючи на недостатню стабільність нормативно-правової бази, інституційну фрагментарність, а також наявність низки невирішених методологічних і практичних питань (зокрема щодо впровадження ESG-стандартів, оцінки «зелених» ризиків та формування відповідної ринкової інфраструктури),

подальші міждисциплінарні дослідження у цій сфері залишаються нагально необхідними.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розгляд основних інструментів зеленого фінансування, що можуть бути використані в банківському секторі, дослідження стану впровадження зелених фінансів на прикладі лідерів ринку та виявлення основних перешкод у розвитку зеленого банкінгу в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система зелених фінансів охоплює широкий спектр фінансових інструментів та механізмів, основною метою яких є забезпечення сталого розвитку через підтримку екологічно орієнтованих проєктів. Вона включає як ринкові, так і неринкові форми мобілізації капіталу, що використовуються для фінансування ініціатив у сфері енергоефективності, відновлюваної енергетики, зниження викидів парникових газів, управління відходами, екотранспорту тощо. Банки відіграють особливу роль у функціонуванні цієї системи. Будучи основними фінансовими посередниками, вони забезпечують не лише доступ до зеленого фінансування, а й активно розробляють інноваційні продукти, що відповідають екологічним критеріям. Це включає випуск зелених облігацій, надання кредитів для екопроєктів, створення цільових депозитів та управління ризиками, пов'язаними з екологічною стійкістю (Табл. 1).

Формування інституційного підґрунтя для впровадження сталого (зеленого) фінансування в Україні є результатом стратегічної ініціативи Національного банку України. З 2021 року НБУ послідовно інтегрує принципи ESG (Environmental, Social and Governance) у нормативне регулювання та наглядову діяльність [5]. Цей процес відповідає глобальним тенденціям екологізації фінансових ринків і є невід'ємною частиною адаптації вітчизняного банківського сектору до викликів сучасної економіки, що орієнтована на кліматичну нейтральність, енергоефективність та соціальну відповідальність. За період 2020–2023 рр. було зроблено ряд важливих кроків у реалізації політики сталого фінансування:

Таблиця 1. Основні інструменти зеленого фінансування та роль банків

Інструменти	Характеристика	Роль банків
Зелені облігації	Боргові цінні папери, кошти з яких спрямовуються виключно на екологічні проєкти	Виступають емітентами, посередниками або інвесторами; забезпечують прозорість залучення коштів
Зелені кредити	Пільгове кредитування екологічно орієнтованих ініціатив	Надають кредити, адаптують умови до потреб сталих проєктів, оцінюють ESG-ризики
Зелені депозити	Банківські депозити, кошти з яких використовуються виключно для фінансування «зелених» напрямів	Пропонують клієнтам екодепозити з прозорим цільовим спрямуванням
Зелене страхування	Продукти, що покривають екологічні ризики або підтримують сталий розвиток (наприклад, страхування кліматичних ризиків)	У партнерстві зі страховими компаніями можуть надавати супутні продукти для екопроєктів
Зелені інвестиційні фонди	Фонди, які інвестують винятково в компанії з високими екологічними стандартами або зелені проєкти	Банки виступають розпорядниками активів або каналами доступу до таких фондів для клієнтів
Сек'юритизація зелених активів	Перетворення зелених активів (наприклад, зелених кредитів) у ринкові цінні папери для залучення додаткового капіталу	Структурують операції, створюють інвестиційні інструменти на основі зелених активів

Джерело: складено на основі [7, 9]

- 2020 рік: НБУ приєднався до Мережі сталого банкінгу (Sustainable Banking Network, SBN);
- 2021 рік: НБУ затвердив Політику розвитку сталого фінансування до 2025 року (18.11.2021 р.). Цей документ визначив стратегічні напрями інтеграції ESG-принципів у фінансову систему України;
- 2022 рік: підписання Меморандуму з ПРООН про сталий розвиток і зелене зростання;
- 2023 рік: затвердження Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого та середнього підприємництва до 2027 року, яка передбачає впровадження таксономії ЄС для сталого фінансування.

Також протягом 2021–2023 рр. НБУ поглибив співпрацю з рядом міжнародних організацій у сфері сталого фінансування, зокрема SBFN (Sustainable Banking and Finance Network), GFIN (Global Financial Innovation

Network), IFC (Міжнародна фінансова корпорація) та SECO (Державний секретаріат з економічних питань, Швейцарія).

У 2023 р. виконання деяких заходів, передбачених «Політикою розвитку сталого фінансування до 2025 року», було призупинено через повномасштабне вторгнення та неузгодженість зі стандартами ЄС. У жовтні 2024 р. НБУ звітував про необхідність оновлення Політики сталого фінансування з урахуванням поточних викликів української економіки, а також заявив про намір впровадити Політику НБУ для фінансових установ з управління ESG ризиками на рівні фінансового сектору в цілому [2]. А вже у квітні 2025 року було оприлюднено для громадського обговорення проєкт Білої книги з управління екологічними, соціальними та управлінськими (ESG) ризиками у фінансовому секторі.

Таким чином, НБУ впроваджує послідовний та стратегічно вивірений підхід до екологізації банківської системи України. Реалізація заходів, передбачених Політикою розвитку сталого фінансування та Політикою управління ESG ризиками на рівні фінансового сектору, повинні забезпечити поступову інтеграцію принципів сталого розвитку у фінансову політику держави та зелену трансформацію банківського сектору в умовах післявоєнного відновлення та європейської інтеграції.

Незважаючи на виклики і обмеження, що накладаються воєнним станом, Україна послідовно формує правове, регуляторне та стратегічне середовище, що сприяє впровадженню зелених фінансових інструментів. Українські банки все активніше долучаються до фінансування екологічно сталих проєктів.

У цьому контексті АБ «Укргазбанк» є одним із лідерів у впровадженні принципів зеленого банкінгу в Україні. Починаючи з 2015 року, банк активно розбудовує свій зелений кредитний портфель, зосереджуючись на фінансуванні проєктів у сферах відновлюваної енергетики, енергоефективності та ресурсозбереження. Станом на 2023 рік частка зелених кредитів у загальному кредитному портфелі АБ «Укргазбанку»

перевищувала 35%, що демонструє системний підхід до сталого фінансування. За даними публічної звітності банку, з 2016 року було профінансовано понад 900 великих екологічних проєктів, зокрема у сферах сонячної, біо- та гідроенергетики, теплогенерації та модернізації промислового обладнання [3].

Протягом 2023–2024 років АБ «Укргазбанк» уклав понад 30 торговельних угод на загальну суму близько 3,5 млрд грн. Ці угоди реалізовані у партнерстві з такими міжнародними фінансовими організаціями, як ЄБРР, МБРР, IFC, KfW, і були спрямовані на підтримку критичної інфраструктури та постачання енергетичного обладнання для державних підприємств (зокрема «Укренерго», «Укргідроенерго», «Укрзалізниця»). У 2023 році банк розглянув 340 проєктів сталого розвитку, 312 з яких відповідали критеріям екобанкінгу. У результаті було профінансовано 229 проєктів на суму понад 3 млрд грн, з особливим фокусом на енергоефективній модернізації та продовольчій безпеці [4].

Водночас, і низка інших банків проявляє помітну активність у сфері зеленого фінансування. Зокрема, АТ «Ощадбанк» у партнерстві з ЄБРР запустив програму ESSF (Energy Security Support Facility). Вона дозволяє фізичним особам отримати кредити до 1 млн грн на термін до 5 років для встановлення гібридних систем електропостачання. Привабливість цієї програми посилюється можливістю отримати кешбек до 25% за підтримки ЄБРР, що є надзвичайно актуальним в умовах зростаючого попиту домогосподарств на енергонезалежність. Крім того, АТ «Ощадбанк» активно кредитує ОСББ в рамках державної програми «Доступні кредити 5-7-9%», сприяючи фінансуванню проєктів з енергоефективності та розвитку відновлюваних джерел енергії [1].

АТ КБ «Приватбанк» реалізує принципи екологічної відповідальності, передусім, через тотальну цифровізацію. Завдяки системі PaperLess та майже повному переходу на електронний документообіг, банк значно скоротив споживання паперу, що є частиною його соціально-екологічної політики [12].

Крім того, АТ КБ «ПриватБанк» пропонує спеціальні кредити для встановлення сонячних панелей, вітрових генераторів, теплових насосів та іншого енергоефективного обладнання, залучаючи для цього кошти від ЄІБ та ЄБРР.

Активну позицію у сфері зеленого фінансування демонструють також АТ «ПроКредит Банк» та АТ АКБ «Львів». АТ «ПроКредит Банк» у 2023 році профінансував 119 зелених ініціатив для бізнесу на суму 15,9 млн євро. Банк дотримується сталої ESG-орієнтованої стратегії, що включає як консультування клієнтів, так і системну екологічну оцінку кредитних заявок. АТ АКБ «Львів» ретельно аналізує вплив кожного проєкту на довкілля, свідомо уникаючи фінансування екологічно небезпечних ініціатив.

Наведені приклади демонструють, що український банківський сектор не лише декларує екологічні наміри, але й поступово переходить до формування повноцінної екосистеми зеленого банкінгу. Ключову роль у цьому відіграє не тільки державна політика, а й розширення міжнародного партнерства, зростання обізнаності споживачів та невідкладна потреба реагувати на кліматичні й соціальні виклики.

Однак, незважаючи на очевидний прогрес у формуванні інституційних засад сталого фінансування, розвиток зеленого банкінгу в Україні стикається з низкою системних бар'єрів. Ці перешкоди мають як структурно-економічну, так і соціально-поведінкову природу, тому їх подолання вимагає комплексного, міждисциплінарного підходу.

Насамперед, однією з найважливіших проблем на сьогодні залишається недостатня обізнаність населення, бізнесу та самих банківських працівників про переваги зеленого банкінгу. Екологічно орієнтовані продукти часто сприймаються як складні, дорогі або незрозумілі. В умовах воєнного стану пріоритети клієнтів зміщуються в бік короткострокової вигоди, а не довгострокової екологічної доцільності. Як наслідок, попит на «зелені» фінансові інструменти залишається нижчим від потенційного, що стримує розвиток відповідних пропозицій з боку банків.

Другим вагомим фактором є економічна нестабільність, яка суттєво підвищує ризик-апетити фінансових установ. У періоди високої інфляції, девальвації національної валюти, обмежень на валютні операції та загального падіння інвестиційної активності, банківський сектор схиляється до консервативної стратегії, віддаючи перевагу перевіреним формам кредитування. Екологічні проєкти ж часто вимагають довготривалих вкладень із відтермінованим періодом окупності, що в умовах економічної турбулентності знижує їх привабливість.

Недостатній рівень нормативної деталізації та державної підтримки є третім бар'єром. Хоча Національний банк України вже зробив значні кроки для формалізації ESG-стандартів та інтеграції екологічних і соціальних ризиків у ризик-менеджмент банків, ці ініціативи досі перебувають на етапі імплементації. Законодавчі стимули, такі як податкові пільги, гарантії на зелені кредити або преференції для банків, що активно інвестують у сталий розвиток, або відсутні, або мають точковий характер.

Особливим викликом для банків як суб'єктів бізнесу є високі початкові витрати, пов'язані з впровадженням технологічних інновацій та енергоефективних технологій у власній діяльності. Навіть перехід на цифрові процеси, мінімізація споживання паперу та використання екологічно безпечного обладнання вимагають значних капіталовкладень.

Незважаючи на існуючі бар'єри, перспективи розвитку зелених фінансів в Україні є досить позитивними, особливо завдяки активній міжнародній співпраці. Участь України в таких глобальних ініціативах, як Network for Greening the Financial System (NGFS) та Global Financial Innovation Network (GFIN), відкриває доступ до передових практик, технічної та аналітичної підтримки від провідних країн світу. У свою чергу, спільні проєкти з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) та Світовим банком створюють сприятливі умови для розробки національних стандартів сталого фінансування, адаптованих до українського контексту, та їх подальшого нормативного закріплення.

Кількісна оцінка потенціалу зелених інвестицій свідчить про наявність значного недовикористаного ресурсу. У 2016 році Міжнародна фінансова корпорація оцінила потенціал України щодо залучення фінансування у проекти сталого розвитку в 73 млрд доларів США протягом періоду 2016-2030 років [11]. Однак для реалізації цього потенціалу необхідним є забезпечення чіткого регулювання ринку зелених облігацій, узгодження національної таксономії з європейською, підвищення прозорості розкриття ESG-інформації банками та сформування стабільного інституційного середовища для інвесторів.

Отже, успішний розвиток зеленого фінансування за посередництва комерційних банків в Україні залежить від трьох основних складових:

- зниження бар'єрів на рівні державної політики (пільгове кредитування, субсидії, гарантії);
- розвиток банківської інфраструктури та внутрішнього потенціалу банківської системи (навчання кадрів, впровадження ESG-стратегій);
- підвищення обізнаності серед бізнесу і громадськості про вигоди зеленої трансформації.

У перспективі зелений банкінг має всі передумови перетворитися з нішевого сегмента на основу фінансової системи України майбутнього – стійкої, інноваційної та екологічно відповідальної.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Незважаючи на значний тиск зовнішніх факторів, розвиток зелених фінансів в Україні демонструє стабільну позитивну динаміку. Інституційні ініціативи Національного банку України, відчутні кроки з боку провідних банків та активна підтримка міжнародних партнерів закладають міцне підґрунтя для формування сталого фінансового ландшафту. Проте подальший прогрес можливий лише за умови інтегрованого підходу, що охоплює регуляторні, освітні, технологічні та соціальні аспекти. У післявоєнному відновленні країни зелений банкінг може стати потужним рушієм екологічної

модернізації, прискорення євроінтеграції та побудови кліматично стійкої економіки України.

Література

1. Ощадбанк та ЄБРР запустили «зелені» кредити для українців: перші позичальники вже отримали фінансування. Офіційний сайт «Ощадбанк». URL: <https://www.oschadbank.ua/news/osadbank-ta-ebrr-zapustili-zeleni-krediti-dla-ukrainsiv-persi-pozicalniki-vze-otrimali-finansuvanna> (дата звернення: 11.05.2025).

2. Політика з розвитку сталого фінансування. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ESG%20strategy_public.pdf?v=12 (дата звернення: 25.05.2025).

3. Річний звіт АБ «Укргазбанк» за 2021 рік. Офіційний сайт АБ «Укргазбанк». URL: <https://www.ukrgasbank.com/upload/21%20UGB%20-%20UKR%20IFRS%20Financial%20statements%20and%20management%20report.pdf> (дата звернення: 11.05.2025).

4. Річний звіт АБ «Укргазбанк» за 2023 рік. Офіційний сайт АБ «Укргазбанк». URL: https://www.ukrgasbank.com/upload/file/richna_info_emitenta2023.pdf (дата звернення: 11.05.2025).

5. Річний звіт Національного банку України за 2021 рік. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/richniy-zvit-natsionalnogo-banku-ukrayini-za-2021-rik> (дата звернення: 25.05.2025).

6. Сапожніков В., Жабак А., Сидорко В. Розвиток зелених фінансів як інструменту сталого розвитку: концепції, інструменти, міжнародний досвід та перспективи для України. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 3. С. 598–612. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.598>

7. Стащук О., Чиж Ю. Зелені фінанси: сутність, інструменти інвестування та роль у сталому розвитку. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 1(16). С. 132–136. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-20>

8. Чайковський Я., Луців Б., Дзюблюк О., Чайковський Є., Луців П. Банківське зелене кредитування як ключовий інструмент екологічної модернізації економіки. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. № 2(61). С. 54–72. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.61.2025.4651>

9. Шкварук Д., Дончак Л. Зелені фінанси: теоретичний аспект та особливості функціонування в Україні. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2024. № 326(1). С. 123–127. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-21>

10. Eccles R., Strohle J. Exploring Social Origins in the Construction of ESG Measures. *SSRN Electronic Journal*. 2018. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3212685>

11. International Finance Corporation. Climate Investment Opportunities in Emerging Markets. An IFC Analysis. Washington, D.C., 2016. URL: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/mgrt/3503-ifc-climate-investment-opportunity-report-dec-final.pdf> (дата звернення: 11.05.2025).

12. Paperless – сервіс електронного документообміну. Офіційний сайт АТ КБ «Приватбанк». URL: <https://privatbank.ua/business/paperless> (дата звернення: 11.05.2025).

13. Schoenmaker D. A Framework for Sustainable Finance. *CEPR Discussion Paper*. 2018. No. DP12603. URL: <https://ssrn.com/abstract=3106807> (дата звернення: 11.05.2025).

14. Volz U., Knaack P., Nyman J., Ramos L., Moling J. *Inclusive Green Finance: From Concept to Practice*. Kuala Lumpur and London: Alliance for Financial Inclusion and SOAS, University of London, 2020. URL: https://eprints.soas.ac.uk/34540/1/AFI_IGF_SOAS_digital.pdf (дата звернення: 11.05.2025).

References

1. Official website of Oschadbank (2025), “Oschadbank and EBRD launched “green” loans for Ukrainians: first borrowers have already secured funding”, available at: <https://www.oschadbank.ua/news/osadbank-ta-ebrr-zapustili-zeleni-kredit-dla-ukrainciv-persi-pozicalniki-vze-otrimali-finansuvanna> (Accessed: 11 May 2025).
2. National Bank of Ukraine (2024), “Sustainable finance development policy”, available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ESG%20strategy_public.pdf?v=12 (Accessed 25 May 2025).
3. Official website of JSB “Ukrgasbank” (2022), “Annual report of JSB “Ukrgasbank” for 2021”, available at: <https://www.ukrgasbank.com/upload/21%20UGB%20-%20UKR%20IFRS%20Financial%20statements%20and%20management%20report.pdf> (Accessed: 11 May 2025).
4. Official website of JSB “Ukrgasbank” (2024), “Annual report of JSB “Ukrgasbank” for 2023”, available at: https://www.ukrgasbank.com/upload/file/richna_info_emitenta2023.pdf (Accessed: 11 May 2025).
5. National Bank of Ukraine (2022), “Annual Report of the National Bank of Ukraine for 2021”, available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/richniy-zvit-natsionalnogo-banku-ukrayini-za-2021-rik> (Accessed 25 May 2025).
6. Sapozhnikov, V., Zhabak, A., and Sydorko, V. (2024), “Development of green finance as a tool for sustainable development: concepts, instruments, international experience, and prospects for Ukraine”, *Economic analysis*, vol. 34 (3), pp. 598–612. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.598>
7. Stashchuk, O., and Chyzh, Y. (2025), “Green finance: essence, investment instruments and role in sustainable development”, *Digital Economy and Economic Security*, vol. 1 (16), pp. 132–136. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.16-20>

8. Chaikovskiy, Y., Lutsiv, B., Dziubliuk, O., Chaikovskiy, Y., and Lutsiv, P. (2025), "Bank green lending as a key tool for the ecological modernization of the economy", *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 2(61), pp. 54-72. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.61.2025.4651>
9. Shkvaruk, D., and Donchak, I. (2024), "Green finance: theoretical aspect and features of functioning in Ukraine", *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, vol. 326(1), pp. 123-127. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-326-21>
10. Eccles, R., and Strohle, J. (2018), "Exploring Social Origins in the Construction of ESG Measures", *SSRN Electronic Journal*. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3212685>
11. International Finance Corporation (2016), *Climate Investment Opportunities in Emerging Markets. An IFC Analysis*, Washington, D.C., available at: <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/mgrt/3503-ifc-climate-investment-opportunity-report-dec-final.pdf> (Accessed: 11 May 2025).
12. Official website of JSC CB "Privatbank" (2025), "Paperless – electronic document exchange service", available at: <https://privatbank.ua/business/paperless> (Accessed: 11 May 2025).
13. Schoenmaker, D. (2018), "A Framework for Sustainable Finance", *CEPR Discussion Paper*, No. DP12603, available at: <https://ssrn.com/abstract=3106807> (Accessed: 11 May 2025).
14. Volz, U., Knaack, P., Nyman, J., Ramos, L. and Moling, J. (2020), *Inclusive Green Finance: From Concept to Practice*, Kuala Lumpur and London: Alliance for Financial Inclusion and SOAS, University of London, available at: https://eprints.soas.ac.uk/34540/1/AFI_IGF_SOAS_digital.pdf (Accessed: 11 May 2025).

Стаття надійшла до редакції 06.06.2025 р.